

Gminny Program Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sandomierz na 2008 rok

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2008 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz stosowania przemocy w rodzinie.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4(1) ust. 1. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. z późniejszymi zmianami. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

I. Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179 poz. 1485)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493)
- Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata na lata 2006 -2010
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006- 2010
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006- 2016

Zadania gminy:

- wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13(1) i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

- wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

1. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zadania ujęte w programie są w dużej mierze kontynuacją zadań realizowanych w ubiegłych latach. Zadania te inicjowane są przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a koordynatorem programu jest Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Sandomierzu.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzona będzie w oparciu o środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

I. Charakterystyka miasta Sandomierza w zakresie stanu problemów alkoholowych, dotyczących występowania narkomanii i przemocy

1) Liczba stałych mieszkańców w/g wieku i płci na dzień: 31.12.2007 r.

Nazwa gminy: Sandomierz

Tabela Nr 1

WIEK	0 - 2		3		4 - 5		6		7		8 - 12	
PŁEĆ	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
LICZBA	266	268	92	107	257	250	132	110	120	118	636	637

WIEK	13 - 15		16 - 17		18		19-65	19-60	Pow.60	Pow.65	RAZEM		
PŁEĆ	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M + K
LICZBA	494	500	371	373	196	196	8020	8338	1250	2727	11834	136241	25458

2) Liczba osób, wobec których skierowano wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z podejrzeniem o uzależnienie od alkoholu w 2007 r. – 97.

3) Liczba osób, wobec których GKRPA skierowała do sądu wnioski o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w 2007 r. – 21.

4) Liczba osób skierowanych przez GKRPA do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w 2007 r. – 9.

5) Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w mieście na dzień: 31.12.2007 r.

Tabela Nr 2

LICZBA PUNKTÓW SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE (stan na 31.12.2006 r.) z napojami przeznaczonymi do spożycia								
1. ogółem (wszystkich punktów)	1) poza miejscem sprzedaży według zawartości alkoholu				2) w miejscu sprzedaży według zawartości alkoholu			
	2. razem	3. do 4,5% (oraz piwa)	4. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	5. pow. 18%	6. razem	7. do 4,5% (oraz piwa)	8. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	9. pow. 18%
	124	82	70	57	40	39	25	

	84							23
--	----	--	--	--	--	--	--	----

6) Liczba mieszkańców przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych – 205.

7) Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2007 roku.

Tabela Nr 3

LICZNA ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH WYDANYCH W 2007 ROKU								
1. ogółem (wszystkich punktów)	z napojami przeznaczonymi do spożycia							
	1) poza miejscem sprzedaży				2) w miejscu sprzedaży			
	według zawartości alkoholu				według zawartości alkoholu			
	2. razem	3. do 4,5% (oraz piwa)	4. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	5. pow. 18%	6. razem	7. do 4,5% (oraz piwa)	8. od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	9. pow. 18%
153	115	44	37	34	38	15	11	12

8) Dane liczbowe dotyczące naruszenia prawa i porządku publicznego związane z nadużywaniem alkoholu, posiadaniem i sprzedażą narkotyków oraz stosowaniem przemocy w rodzinie na terenie Sandomierza w 2007 r.

Tabela Nr 3

Lp.	Problematyka		2007 r.
1.	Ilość wypadków i kolizji drogowych spowodowanych przez kierowców prowadzących po spożyciu alkoholu		41
2.	Ilość osób nietrzeźwych zatrzymanych w pomieszczeniach policyjnych do wytrzeźwienia		292
3.	Ilość osób nieletnich zakłócających ład i porządek po spożyciu alkoholu		59
	• nieletni pomiędzy 13 a 17 rokiem życia, • osoby w wieku 17 – 21 lat		-----
4.	Ilość nieletnich odbieranych z KPP przez rodziców bądź opiekunów		12
5.	Ilość wezwań i interwencji spowodowanych przemocą domową wywołaną nadużywaniem alkoholu		186
6.	Ilość założonych Niebieskich Kart		73
7.	Ilość osób zatrzymanych w związku z posiadaniem narkotyków lub handel nimi	Nieletnich pomiędzy 13 i 17 rokiem życia	9
		Osoby w wieku 17- 21 lat	16
		Pozostałe osoby	18

II. Lista zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie na terenie miasta Sandomierza.

L.p	Nazwa instytucji	Zakres działania w ramach „Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”
1.	Urząd Miejski w Sandomierzu Wydział Spraw Obywatelskich .	Realizacja „Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” .
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Realizacja zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3.	Miejski Ośrodek Rozwoju Osobistego.	Udział w realizacji projektów.
4.	Ośrodek Pomocy Społecznej .	Uczestnictwo w konkursach, realizacja projektów .
5.	Poradnia Terapii Uzależnień podlegająca Samodzielnemu Publicznemu Zespołowi Zakładów Opieki Zdrowotnej w Sandomierzu.	Udział w realizacji projektów.
6.	Świetlice socjoterapeutyczne: - „Bajka” przy ul. Portowej - „Przystań” przy ul. Słowackiego 15 w Sandomierzu.	Udział w realizacji projektów, zajęcia kompensacyjne, terapeutyczne, sportowe, dydaktyczne, wyrównawcze, plastyczne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
7.	Grupy samopomocowe AA i Al-Anon.	Udział w realizacji projektów.
8.	Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu.	Udział w realizacji projektów.
9.	Straż Miejska w Sandomierzu.	Udział w realizacji projektów.
10.	Szkoły, placówki oświatowe.	Uczestnictwo w konkursach i realizacja projektów.
11.	Organizacje pozarządowe, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz jednostki organizacyjnie podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane (w tym instytucje kultury).	Uczestnictwo w konkursach i realizacja projektów (konkurs w oparciu o Ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).
12.	Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej i Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.	Uczestnictwo w konkursach i realizacja projektów.

13.	Ośrodki naukowe, niezależni eksperci.	Badania socjologiczne oraz szeroko rozumiana współpraca.
14.	Media.	Medialne wsparcie w realizacji przedsięwzięć, udział w kampaniach

III. Cele strategiczne programu:

1. Zmniejszenie rozmiaru istniejących problemów alkoholowych, narkomanii oraz problemów związanych z przemocą w rodzinie poprzez zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i upowszechnienie informacji o miejscach i placówkach, gdzie taką pomoc można uzyskać.
2. Zapobieganie powstaniu nowych problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy poprzez prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych i profilaktycznych wśród dzieci młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta.
3. Stworzenie lokalnego systemu współpracy i uskutecznienie przepływu informacji między placówkami i organizacjami zajmującymi się problematyką alkoholizmu, narkomanii i przemocy.

IV. Zadania do realizacji

1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz ofiar przemocy.

A) Prowadzenie punktu edukacyjno – konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i narkotyków, ofiar przemocy oraz osób w kryzysie z dyżurami specjalisty terapii uzależnień, instruktora terapii uzależnień, pedagoga-psychoprofilaktyka ds. dzieci i młodzieży, psychologa, prawnika i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy i narkomanii.

B) Dofinansowanie lub finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych osobom zajmujących się profilaktyką i leczeniem uzależnień, a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, działającym na rzecz społeczności lokalnej.

C) Współpraca z Poradnią Terapii Uzależnień podlegającą SZOZ w Sandomierzu i wsparcie finansowe tej placówki.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

A) Finansowanie prowadzenia dwóch świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w cyklu ciągłym:

- świetlica nr 1 „Bajka”,
- świetlica nr 2 „Przystań”.

B) Prowadzenie postępowań administracyjnych zgłaszanych do GKRPA osób nadużywających alkoholu; zlecanie wywiadów środowiskowych, kontakt z OPS i Policją, rozmowy profilaktyczne i motywujące do podjęcia abstynencji, skierowanie na badanie sądowo-psychiatryczne w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie do sądów wniosków o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu.

C) Kontynuowanie wdrażania procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku ujawnienia przemocy w rodzinie oraz dalsze tworzenie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych

A) Finansowanie programów profilaktycznych dla uczniów sandomierskich szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz szkoleń dla nauczycieli i rodziców, realizowanych w placówkach oświatowych w ramach szkolnych programów profilaktyki.

B) Realizacja programu profilaktyczno – edukacyjnego i socjoterapeutycznego dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym w ramach akcji wypoczynku letniego.

C) Zorganizowanie i przeprowadzenie imprez kulturalnych promujących trzeźwy styl życia i integrujących środowiska patologiczne ze społeczeństwem .

D) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych, np.: aktywizacja wolontariatu w ramach programu „Starszy Brat, Starsza Siostra”.

E) Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty).

F) Wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych, informacyjno - edukacyjnych oraz promocyjnych, np.: prasa i książki specjalistyczne, broszury, plakaty, nagrody w konkursach i zawodach oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne.

G) Promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, w szczególności zajęć sportowych poprzez wspieranie uczniowskich klubów sportowych, sportowych klubów parafialnych i innych organizacji sportowych promujących zdrowy i trzeźwy styl życia, działających na rzecz dzieci i młodzieży.

H) Diagnoza środowiska lokalnego pod kątem określenia rozmiaru zjawiska alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

A) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy, promowanie ciekawych projektów i inicjatyw społecznych.

B) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie działalności samopomocowych grup wsparcia AA i AL-Anon (nieodpłatne udostępnienie lokalu, zakup materiałów edukacyjnych, finansowanie kursów, szkoleń dla członków tych grup, udziału w warsztatach terapeutycznych, organizacja imprez integracyjnych i okolicznościowych).

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13(1) i 15 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- A) Analiza obowiązujących przepisów prawa lokalnego dotyczących ustaleń liczby punktów sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.
- B) Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych; współpraca w zakresie kontroli tych punktów ze Strażą Miejską i Komendą Powiatową Policji w Sandomierzu.
- C) Podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.

6) Wsparcie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

- A) Monitorowanie skali problemów związanych z wykluczeniem społecznym.

IV. SPOSOBY REALIZACJI

1. Podmiot koordynujący i realizatorzy Programu.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest koordynowana przez Wydział Spraw Obywatelskich UM w Sandomierzu.

Zadania Programu realizowane są poprzez:

- A. Naczelnika Wydziału Spraw Obywatelskich oraz inne jednostki miejskie dysponujące środkami finansowymi w ramach programu.
- B. Zlecenia zadań jednostkom miejskim.
- C. Konkursy ofert.

2. Harmonogram realizacji źródła finansowania.

Gminny Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w Budżecie Miasta, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Harmonogram przyjęty uchwałą Rady Miasta z dnia 30.01.2008 r. Nr XVII/154/2008.

3. Sposób sprawozdania

Sprawozdanie z realizacji Programu przedstawiane corocznie Radzie Miasta.

V. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana Zarządzeniem Burmistrza Miasta Sandomierza z dnia 14 marca 2007 roku na podstawie art. 4(1) ust. 3 ustawy z dnia 26 października o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)

Do zadań Komisji należy:

1. Współpraca w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z innymi instytucjami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomaganiem dziecku i rodzinie.

2. Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
- wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie dotyczące nadużywania alkoholu i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i/lub poddania się leczeniu odwykowemu,

O ile osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania:

- skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego,
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu danej osoby.

3. Kontrola rynku napojów alkoholowych na terenie gminy:

- opiniowanie decyzji o wydaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.

4. Podejmowanie stosownych działań służących ustaleniu czy osoba nadużywająca alkoholu jest sprawcą przemocy domowej. W przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie, zawiadomienie o tym fakcie odpowiednich służb, instytucji i organizacji oraz zainicjowanie pomocy ofiarom przemocy.

5. Inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA

Zasady finansowania pracy członków Komisji określa Regulamin Komisji i Uchwała Rady Miasta Sandomierza Nr LX/410/97 z dnia 22.XII.1997r.